

06 03 Spinala ortoser och huvudortoser

Ortoser som är utformade för att ändra de strukturella och funktionella egenskaperna hos ryggradens och huvudets neuromuskuloskeletala system. Hjälpmedlet kan vara individuellt tillverkat för att uppfylla den enskilde användarens behov eller prefabricerat för att motsvara en särskild uppsättning funktionella krav. De prefabricerade hjälpmedlen kan vara justerbara för att kunna anpassas till en enskild användare eller de kan vara färdiga för omedelbart bruk så att justering inte är möjlig eller så att ingen justering behövs för någon användare.

Egenavgift

Region Norrbotten: Ortoser som förskrivs som hjälpmedel är belagda med egenavgift. Maximal avgift per år är 750 kr se Avgiftshandboken. Ingen egenavgift tas ut av barn och ungdomar under 20 år.

Norrbottens kommuner: Se respektive kommuns regelverk för avgifter

Förskrivningsrätt

Ortopedingenjör/ortopedtekniker efter remiss från behandlande läkare.

Mjuka ryggortoser: sjukgymnast/fysioterapeut

Kriterier för förskrivning

Spinala ortoser kan förskrivas vid kronisk sjukdom och varaktigt behov av ortos. Max två st/år kan förskrivas. Mjuka ryggortoser kan endast förskrivas som en del i en behandlingsplan. Patienter med diffusa symtom som t.ex. rygginsufficiens eller lumbago chronica, bör i första hand remitteras till sjukgymnast/fysioterapeut.

Formgjuten sits

Innan förskrivning av formgjuten sits ska en bedömning vara gjord av Region Norrbottens sitteam.

- Formgjuten sits kan förskrivas till patient med svår funktionsnedsättning* med sittproblematik och behov av ett individanpassat sittande.
- Förskrivning av formgjuten sits kan göras när andra hjälpmedel inte kan tillgodose behovet av sittande i rullstol, arbetsstol eller hygienstol.
- Översyn av behovet i kombination med förskrivna hjälpmedel ska göras.
- Formgjuten sits kan förskrivas för behov i olika aktiviteter t.ex. förflyttning och hygien.

Gränsdragning kommun - landsting avtal 2013: Hälsocentral i första hand

Eget ansvar

Ortoser vid tillfälliga besvär, vissa enklare ortoser t.ex mjuka halskra-
gar är eget ansvar. Ortoser som endast syftar till att möjlig-
göra/underlätta fritids-, motionsaktiviteter och idrott är eget ansvar.

Stöd till förskrivare i förskrivningsprocessen

Individuell behovsbedömning

Ställningstagande inför förskrivning av spinal ortos ska föregås av
noggrann bedömning av patientens funktionsnedsättning (ingen, lätt,
måttlig, svår, total funktionsnedsättning)* och patientens förmåga utan
spinal ortos att utföra aktuell aktivitet (ingen, lätt, måttlig, svår, total
svårighet)*.

Individuell målsättning

Målsättningen med spinal ortos ska vara att minska patientens pro-
blem till följd av neuromuskuloskeletal och rörelserelaterade funk-
tioner* och/eller smärtförmimmelser* och underlätta i förflyttning*
och/eller personlig vård* och/eller hemliv*.

Tidpunkt för uppföljning ska beslutas i samband med att målsättning
upprättas.

Val av produkt

Enkla elastiska ortoser som provas ut av förskrivare, beställs från
Länsservice, Material. Övriga ortoser förskrivas från Ortopedteknik.

Sortimentsöversikt och beställningsunderlag

Information

-

Uppföljning och utvärdering av uppsatt mål

Uppföljning ska göras inom kort tid.

Personens problem till följd av nedsättning i neuromuskuloskeletal
och rörelserelaterade funktioner* och/eller smärtförmimmelser* vid
användning av spinal ortos ska utifrån uppsatta mål bedömas (inget,
lätt, måttlig, stor, total funktionsnedsättning)*.

Förskrivaren ska ta ställning till eventuell åtgärd och/eller fortsatt upp-
följning.